

Posudek na disertaci k závěrečné obhajobě

Mezinárodní režim ochrany klimatu ve světle závazků vybraných států

Mgr. Přemysl Štěpánek

Opakuji z posudku k malé obhajobě, že enviromentální téma je vysoce aktuální v jakémkoliv zaměření výzkumu. Vzhledem k orientaci doktoranda na problematiku mezinárodních vztahů je vymezení tématu logické, potřebné, neboť přehledová práce na téma ochrany klimatu a jednání států stále ještě není běžná.

Za velmi cenné považuji provedenou komparaci tří případových studií s reprezentanty zcela odlišných aktérů mezinárodních vztahů – Evropské unie, Ruska a Jihoafrické republiky. Pro vyšší přehlednost přínosů doktorského výzkumu přináší autor podrobnější přehled vývoje analyzované problematiky hned v rozšířeném Úvodu, kde identifikuje dosavadní mezery výzkumu a z toho vyplývající motivaci, tzn. hlavní zaměření disertace. Osobně nevím, zda je nutný literature review zásadních zdrojů v Úvodu, ale – prosím...

Za podstatný posun oproti prvotnímu zpracování považuji větší prostoupení teoretického rámce v celé disertaci, byť samozřejmě těžiště je v subkapitole 2.2 týkající se metodologie, i když užší provázanost analytické části s teoretickým aspektem by mohla vyšší. K metodologii – považuji za nutné, že redukce původních 10 hypotéz na současných 5 (i tak jde o poměrně široký dokazovací aparát) byla provedena. Důležitou součástí zpracování je průběžné ověřování pravdivosti hypotéz, kterému se však autor věnuje jen v části analytického partu disertace. Ovšem k celkovému testování hypotéz se disertant vyjadřuje jak v subkapitole 3. 4, tak samozřejmě v Závěru.

K otázce přínosu disertace – jedná se o precizní zpracování přístupu analyzovaných zemí k ochraně klimatu. Jestliže jedním z aktérů je Evropská unie jako celek, je patrné i studium přístupů na individuální národní úrovni vybraných členských zemí EU. Pokládám výběr zkoumaných případů za šťastný, neboť přístupy EU, Ruska a Jihoafrické republiky jako reprezentantů zcela odlišných entit vypovídají o různě nastavených prioritách i různé negociační pozici na mezinárodní úrovni.

Teoretické zarámování výzkumu racionalismem a konstruktivismem je logické. Přínosem je skutečně minimalistické vysvětlení rozdílů mezi zvolenými teoretickými koncepty a analytickou částí práce. Autor tak tedy nesklouzává k teoretizování bez příslušného rámce analýzy.

Stanovení faktorů, resp. nezávislých proměnných odpovídajících teoretickým koncepcím vede ke zpřehlednění poměrně složitého výzkumného rámce.

Nevím, zda je vhodná formulace „K identifikaci faktorů je vhodné vycházet z teoretických přístupů, aby se předešlo situaci, kdy by sice analýza dat ukázala významnou souvislost, která by však nebyla teoreticky podložená.“ (text, 33) – teorie mají snad sloužit jako zobecnění faktů, procesů – ne jako nedotknutelný rámec výzkumu!

Autor rozšířil part věnující se mezinárodním i nevládním organizacím, které slouží jako proměnné konstruktivistickému pohledu.

Jazyk práce je v pořádku, i přes technické pasáže je text čtivý.

Otázky k obhajobě:

- 1) Reakce JAR a Ruska k enviromentální problematice jsou motivovány racionalisticky či konstruktivisticky? Vysvětlete, prosím, na konkrétních causách v mezinárodních vztazích.
- 2) Nakolik může přístup sociálního konstruktivismu v politikách EU vést k omezení/rozšíření agendy enviromentalismu v reálném integračním procesu?

Předložená práce splňuje požadavky kladené na disertační práce, proto doporučuji tuto disertaci k závěrečné obhajobě.

V Praze 17. 9. 2018

PhDr. Irah Kučerová, PhDr.